

การแบ่งประเภทธุรกิจ (Type of Business)

การแบ่งประเภทของธุรกิจตามลักษณะของผลิตภัณฑ์

1. ธุรกิจการผลิต

2. ธุรกิจบริการ

3. ธุรกิจการค้า

3.1 ธุรกิจค้าส่ง

3.2 ธุรกิจค้าปลีก

ภาพรวมตลาดค้าปลีกไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิริยา บุญมาเลิศ

วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

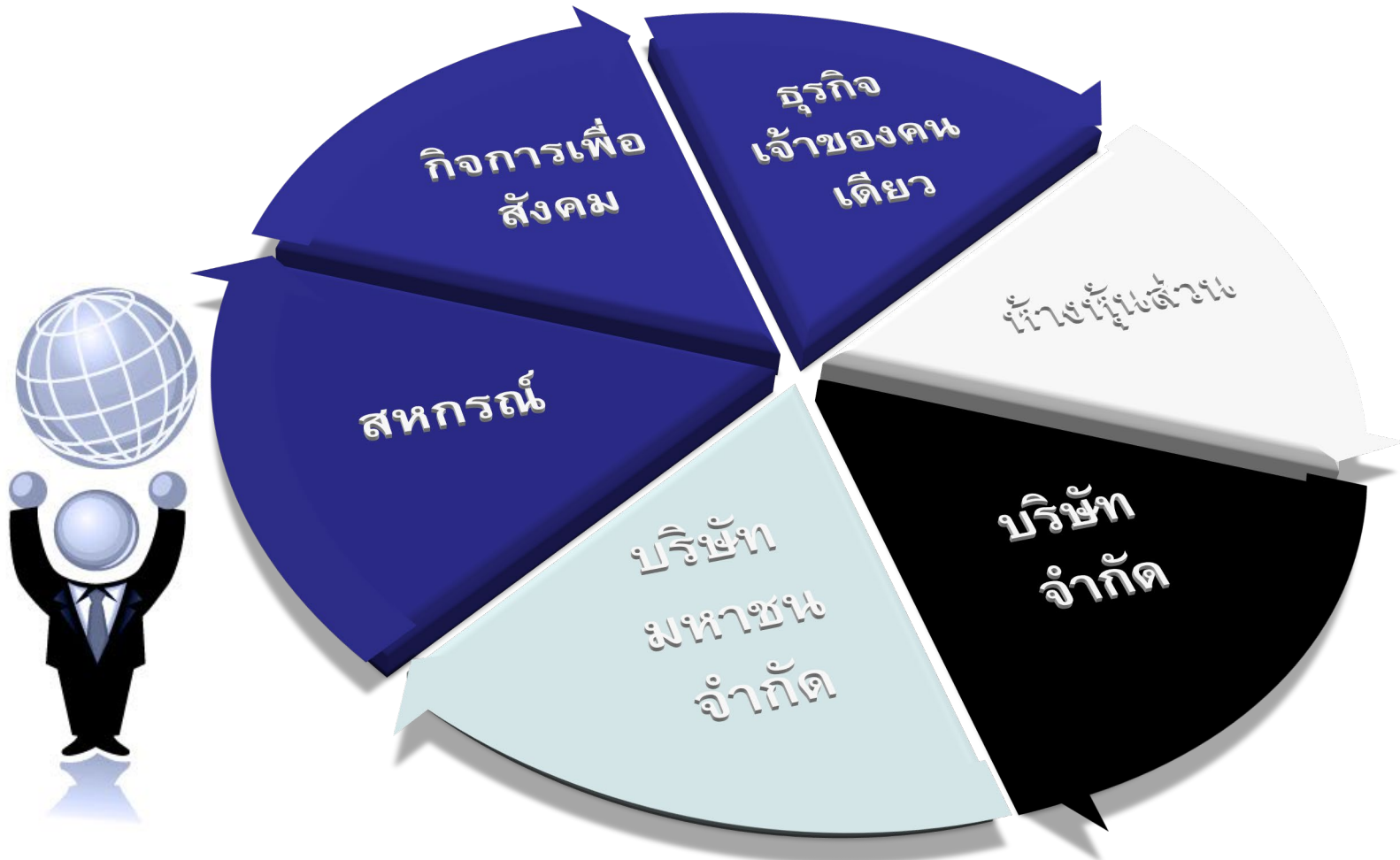
การแบ่งประเภทธุรกิจตามขนาดของธุรกิจและมูลค่าสินทรัพย์ถาวร

ลักษณะ วิสาหกิจ	จำนวนการจ้างงาน(คน)			จำนวนสินทรัพย์ถาวร(ล้านบาท)		
	ขนาด ย่อม	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ขนาด ย่อม	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
กิจการผลิต สินค้า	ไม่เกิน 50	51 - 200	201 ขึ้น ไป	ไม่เกิน 50	51 - 200	201 ขึ้นไป
กิจการค้าส่ง	ไม่เกิน 25	26 - 50	51 ขึ้นไป	ไม่เกิน 50	51 - 100	101 ขึ้นไป
กิจการค้าปลีก	ไม่เกิน 15	16 - 30	31 ขึ้นไป	ไม่เกิน 30	31 - 60	61 ขึ้นไป
กิจการให้ บริการ	ไม่เกิน 50	51 - 200	201 ขึ้น ไป	ไม่เกิน 50	51 - 200	201 ขึ้นไป

การแบ่งประเภทธุรกิจตามพระราชบัญญัติทะเบียนการค้า

- 1) การซื้อการขาย
- 2) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ
- 3) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง หรือการให้บริการ
- 4) การหัตถกรรม การกลสิกรรม และการอุตสาหกรรม
- 5) การขนส่ง รับขนส่งผู้โดยสาร
- 6) การรับจ้างทำของ
- 7) การให้กู้ยืม การรับจำนำ การรับจำนอง (โรงรับจำนำ)
- 8) การคลังสินค้า
- 9) การรับประกันภัยหรือประกันชีวิต
- 10) การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การธนาคาร กิจการโพงก๊วน หรือฮ่วยตัว และเครดิตฟองซิเออร์

การจำแนกประเภทของผู้ประกอบการ

ธุรกิจเจ้าของคนเดียว

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของธุรกิจเจ้าของคนเดียว (Kuratko and Hodgetts, 2004: 427-428)

ข้อได้เปรียบ

ข้อเสียเปรียบ

- 1) การจัดตั้งและล้มเลิกกิจการทำได้ง่ายไม่มีกฎระเบียบควบคุมมากนัก
- 2) ผลกำไรเป็นส่วนของผู้เจ้าของทั้งหมด
- 3) ความเป็นอิสระไม่ต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของใคร ทำให้การบริหารจัดการมีความยืดหยุ่นมาก (Flexibility)
- 4) การตัดสินใจทำได้รวดเร็วเพราะขั้นตอนน้อย และการบริหารมีลักษณะรวมศูนย์อยู่ที่คนเพียงคนเดียว
- 5) การควบคุมจากภาครัฐมีน้อย
- 6) การเสียภาษี

- 1) ข้อจำกัดด้านเงินลงทุน
- 2) ความรับผิดชอบต่อหนี้สินไม่จำกัดจำนวน
- 3) ความสามารถด้านบริหารจัดการมีจำกัด
- 4) ขาดความต่อเนื่อง

ห้างหุ้นส่วน

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของธุรกิจห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

ข้อได้เปรียบ

ข้อเสียเปรียบ

- 1) ผู้เป็นหุ้นส่วนอาจถือเอาประโยชน์แก่บุคคลภายนอกในบรรดาสีทธิอันห้างได้มาแม้ในกิจการที่ไม่ปรากฏ ชื่อตน
- 2) การจดทะเบียนอาจระบุให้ผู้เป็นหุ้นส่วนบางคนเท่านั้นมีสิทธิในการจัดการงานของห้างและกำหนดของเขตอำนาจหุ้นส่วนผู้จัดการไว้ด้วย
- 3) ความรับผิดชอบในหนี้สินของห้าง ผู้เป็นเหตุส่วนรับผิดชอบเหมือนผู้ค้าประกัน
- 4) เป็นการเปิดเผยข้อมูลให้แก่บุคคลภายนอกได้ทราบว่าห้างมีวัตถุประสงค์อย่างไรใครเป็นหุ้นส่วนบ้าง ใครเป็นผู้มีอำนาจจัดการและมีอำนาจขอบเขตแค่ไหน

- 1) ข้อมูลส่วนตัวของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน เช่น ชื่อ ที่อยู่และอาชีพ ไม่อาจจะเก็บไว้เป็นความลับได้

การเปรียบเทียบลักษณะสำคัญระหว่างห้างหุ้นส่วนสามัญกับห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

กรณี	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน
ชื่อ ภูมิลำเนา สัญชาติ	เช่นเดียวกับหุ้นส่วนและห้าง	แยกต่างหากหุ้นส่วนและห้าง
การถือเอาประโยชน์ของบุคคลภายนอก	ฐานะของหุ้นส่วนไม่มีสิทธิในกิจการที่ไม่ปรากฏชื่อของตน	ฐานะของหุ้นส่วนมีสิทธิในกิจการที่ไม่ปรากฏชื่อของตน
ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบการกระทำของหุ้นส่วนทุกกรณี	รับผิดชอบเฉพาะการดำเนินการงานภายในวัตถุประสงค์ของห้างและกิจการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
ผู้เป็นหุ้นส่วนรับผิดชอบในหนี้ห้างก่อนขึ้นก่อนที่ตนจะออกจากห้าง	ไม่มีกำหนดเวลา คือร่วมรับผิดชอบตลอดไป	มีกำหนดเวลา 2 ปีนับแต่ตนออกจากห้าง
ห้างล้มละลาย	ผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งตายหรือล้มละลาย	ผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งล้มละลายไม่เป็นผลให้ห้างล้มละลายเสมอ
เจ้าหน้าที่รับชำระหนี้จากห้าง	ได้ทั้งห้างและผู้เป็นหุ้นส่วน	ได้เฉพาะห้าง เว้นแต่บังคับจากห้างไม่ได้ก็มีสิทธิบังคับเอาจากหุ้นส่วน
ความรับผิดชอบของหุ้นส่วนเมื่อผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการได้กระทำไป	ผูกมัดผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดในส่วนที่กระทำไป	ผูกมัดเฉพาะเรื่องที่อยู่ภายในวัตถุประสงค์ของห้างหรือภายใต้ข้อจำกัดอำนาจของหุ้นส่วนผู้จัดการ

บริษัทจำกัด

ข้อได้เปรียบ

- 1) สามารถหาเงินทุนได้มากและขยายเงินทุนได้ง่าย
- 2) สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร หรือจ้างผู้เชี่ยวชาญมาทำหน้าที่ผู้จัดการ
- 3) ผู้ถือหุ้นแต่ละรายมีความรับผิดชอบเพียงมูลค่าหุ้นที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบเท่านั้น
- 4) สามารถโอนหรือขายหุ้นของตนให้แก่ผู้อื่นได้ง่าย
- 5) การดำเนินงานของบริษัทจำกัดมีความมั่นคงและต่อเนื่อง

ข้อเสียเปรียบ

- 1) การจัดตั้งมีความยุ่งยากและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากกว่าธุรกิจรูปแบบอื่น
- 2) ที่นุที่ใช้ดำเนินงานเริ่มแรกค่อนข้างสูงและการบริหารงานต้องใช้คนที่มีความรู้ความสามารถ
- 3) ข้อจำกัดทางกฎหมายมากอาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน
- 4) อาจมีข้อขัดแย้งระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานบริษัท
- 5) เสียภาษีซ้ำซ้อนทั้งภาษีธุรกิจและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เปรียบเทียบลักษณะสำคัญระหว่างบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัด

บริษัทจำกัด	บริษัทมหาชนจำกัด
เมื่อประชุมจัดตั้งบริษัท ผู้เข้าชื่อถือหุ้นต้องชำระค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25	เรียกชำระค่าหุ้นเต็มจำนวน
ราคาหุ้นมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 5 บาท	หุ้นต้องมีมูลค่าเท่ากัน
เสนอขายหุ้นเกินราคาได้แต่เสนอขายหุ้นต่ำกว่าราคาไม่ได้	เสนอขายหุ้นเกินราคาได้ และเสนอขายหุ้นต่ำกว่าราคาก็ได้แต่ต้องดำเนินการมาแล้วเกิน 1 ปีและมีผลขาดทุนรวมถึงต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งราคาที่เสนอขายต้องระบุในหนังสือชี้ชวนตอนเสนอขายหุ้นด้วย
กรรมการบริษัทไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถือหุ้นก็ได้	กรรมการบริษัทเป็นบุคคลธรรมดาที่มีได้ถือหุ้นก็ได้ เว้นแต่มีข้อบังคับกำหนดไว้อื่น
กรรมการอาจจะมีหนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้	กรรมการจะต้องมีอย่างน้อย 5 คนและจำนวนกึ่งหนึ่งต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยโดยไม่จำกัดสัญชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิริยา บุญมาเลิศ

วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา